

Fremsat den 8. februar 2019 af Aaja Chemnitz Larsen (IA)

Forslag til folketingsbeslutning

om at give en officiel undskyldning til de 22 grønlandske børn, der var en del af grønlandseksperimentet i 1951

Folketinget pålægger den danske regering at give en officiel undskyldning på vegne af staten til de personer, der i 1951 blev fjernet fra deres familier i Grønland og sendt til Danmark som led i et socialt eksperiment. Undskyldningen

skal gives, da de pågældende personer som følge af eksperimentet har oplevet alvorlige konsekvenser i forhold til identitet, familierelationer, sprog og kultur – konsekvenser, som de nulevende mærker den dag i dag.

Bemærkninger til forslaget

I 1951 blev 22 grønlandske børn i alderen 5-8 år fjernet fra deres familier i Grønland. Planen var, at de skulle sendes på et kortvarigt ophold i Danmark for at lære den danske kultur og det danske sprog.

Det var en beslutning fra det danske Folketing med tilslutning fra det grønlandske Landsråd, og eksperimentet blev bistået af Red Barnet og Røde Kors. Formålet var at omdanne de pågældende børn til rollemodeller i det grønlandske samfund som led i en modernisering af Grønland.

Børnene vendte først tilbage til Grønland efter halvandet år, og nogle af børnene vendte aldrig tilbage. De børn, der vendte tilbage, blev anbragt på et Røde Kors-børnehjem og gik på den danske skole i Nuuk. Børnene måtte kun sjældent se deres familier, og de havde efter opholdet i Danmark mistet deres modersmål, og dermed delte de ikke længere fælles sprog med deres familier.

De af eksperimentbørnene, som fortsat lever, beretter om, hvor alvorlige konsekvenser eksperimentet har haft for deres identitet, familierelationer, sprog og kultur. Personerne er den dag i dag påvirkede af den oplevelse, de har haft.

Hændelsen har historisk set og i et nutidigt perspektiv ligeledes betydning for relationen mellem Grønland og Danmark, da vi skiftevis har haft daniserings- og grønlandiseringsbølger, som den dag i dag skaber en splittet identitet for mange i det grønlandske samfund.

I 2015 gav Red Barnet en officiel undskyldning til de 22 børn, der var en del af eksperimentet. Organisationen meddelte, at tvangsflytningen af de grønlandske børn var en krænkelse og i strid med børnenes grundlæggende rettigheder. I dag vurderes hændelsen som værende ude af trit med både FN's børnekonvention og FN's deklaration for oprindelige folks rettigheder, som senere er kommet til.

I 2008 gav Canada en officiel undskyldning til landets oprindelige folk bestående af indianere og inuitter, der blev tvangsfjernet og sendt på statslige, kristne kostskoler. Samme år gav Australien en officiel undskyldning til de af landets oprindelige folk, aboriginerne, der var blevet tvangsfjernet fra deres familier og anbragt på institutioner eller hos hvide familier. Formålet med tvangsfjernelsen af børn i de to lande var at integrere børnene i den hvide majoritetskultur. Der findes således eksempler fra andre lande, som på flere punkter kan sammenlignes med den oplevelse, som eksperimentbørnene har haft.

På denne baggrund pålægges den danske regering at give en officiel, statslig undskyldning til de grønlandske eksperimentbørn.

Skriftlig fremsættelse

Aaja Chemnitz Larsen (IA):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om at give en officiel undskyldning til de 22 grønlandske børn, der var en del af grønlandseksperimentet i 1951.

(Beslutningsforslag nr. B 93)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.